

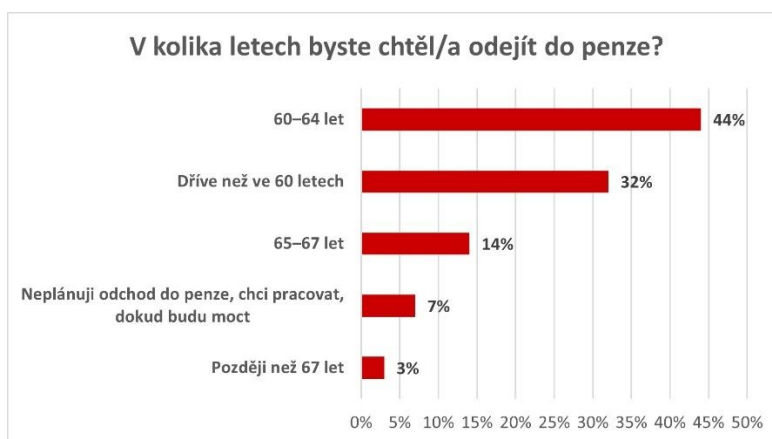
Tisková zpráva

Past české longevity: očekáváme rekordní délku života, ale úspory máme jen na pár let

Praha, 2. prosince 2025 – Výzkum Swiss Life Select ukazuje ostrý rozpor: pětina Čechů očekává, že bude v penzi žít 25 let a více, ale 28 % má úspory jen na jeden rok a 27 % maximálně na tři roky v penzi. Čím jsou lidé starší, tím vyšší mají ambice dožití — ale také větší očekávanou závislost na státním důchodu. Na finance totiž myslí často až pozdě. Správný plán, investiční strategie a odborné vedení rozhodují o tom, zda je dlouhověkost příležitostí — nebo finanční past.

Češi nikdy nebyli tak blízko dlouhověkosti jako dnes. Moderní medicína, lepší životní styl i posun společnosti dělají své – žijeme déle, aktivněji a zdravěji. A podle výzkumu, který společnost Swiss Life Select realizovala na reprezentativním vzorku české populace, s tím počítáme i my sami. Dlouhý život považujeme za normu, ne za výjimku. Nejčastěji očekáváme, že se dožijeme 95 let a více — tuto hranici chce překročit více než čtvrtina populace. Další velká skupina počítá s aktivní osmdesátkou: 23 % Čechů očekává, že se dožije 85–89 let, a 20 % míří na 80–84 let.

„A tady se celý příběh české longevity začíná lámat. Zatímco si Češi přejí žít déle než kdykoli předtím, téměř osm z deseti chce odejít do penze nejpozději v 64 letech. Největší část populace – 45 % – totiž plánuje penzi mezi 60. a 64. rokem. A dalších 32 % by s prací skončilo ještě dřív. Jinými slovy: Češi očekávají nejdelší život v historii, ale zároveň nejkratší pracovní kariéru. Jenže v této optimistické představě je ukrytá jedna zásadní otázka, kterou si už pokládá jen málokdo: Když budu žít déle, budu si to moci dovolit?“ upozorňuje Karel Šulc, generální ředitel Swiss Life Select.

Sen o dlouhé penzi

A finanční paradox české longevity se ještě prohlubuje. Když se Čechů zeptáte, jak dlouho očekávají, že budou v penzi žít, odpovědi ukazují, že lidé počítají s opravdu dlouhou životní etapou po skončení práce. Nejčastější volbou je varianta „25 let a více“, kterou uvádí 22 % respondentů. A téměř stejný podíl, 21 %, očekává penzi dlouhou 15 až 19 let. A čím jsou lidé starší, tím jsou jejich představy ambicióznější. Ve věkové skupině 54–65 let dominuje odpověď „25 let a více“ s podílem 26 %.

Chceme žít dlouho a odejít do penze brzy — ale připravovat se na to začínáme pozdě. Někdy příliš pozdě. A někdy vůbec. Pouze necelých 20 % respondentů výzkumu začalo nebo plánuje začít na důchod spořit či investovat už do 25 let. Největší část začne řešit peníze až mezi 26. a 35. rokem (27 %) a další velká skupina dokonce až mezi 36. a 45. rokem (23 %). Jinými slovy: polovina lidí začne se spořením na penzi ve chvíli, kdy už polovina pracovního života uběhla. To je problém, který nejde obejít. Investování není sprint, je to maraton. A čím později začnete, tím těžší je dohnat ztracené roky.

„Velmi alarmující je, že 15 % lidí — každý šestý Čech — neplánuje spořit ani investovat na penzi vůbec. A u skupiny 54–65 let, tedy lidí těsně před důchodem, je tato hodnota ještě vyšší: 24 %. To znamená, že téměř čtvrtina lidí na prahu penze nemá žádný plán, jak ji financovat. To už není riziko — to je realita, která velmi rychle přeroste v problém,“ uvádí Karel Šulc, generální ředitel Swiss Life Select.

Úspory na stáří? Nejčastěji jen na pár let, ne na desítky

Když se Čechů zeptáme, jak dlouho by jim vystačily jejich současné úspory, kdyby odešli do penze dnes, začne se objevovat propast mezi představami a realitou. Největší část lidí — 28 % — má úspory jen na méně než jeden rok života v penzi. Dalších 27 % má úspory maximálně na tři roky. To znamená, že přibližně polovina populace je finančně připravena na pouhé 1–3 roky života bez příjmů ze zaměstnání.

Zneklidňující situace je u lidí nejbližší penzi. U skupiny 54–65 let sice klesá počet těch, kteří mají úplně minimální úspory, ale stále jde o velmi krátké rezervy. Čtvrtina této skupiny má úspory jen na 1–3 roky (26 %), dalších 17 % na 4–6 let a 14 % na 7–10 let. Úspory na více než deset let má jen 14 % lidí. To znamená, že i u lidí, kteří stojí před penzí, je většina připravena na několik let, nikoli na dvacet. A 13 % lidí v předseniorském věku nemá úspory vůbec.

Slepě spoléháme na stát

Jedna z nejdůležitějších otázek celého výzkumu míří na to, na co se Češi při zajištění stáří skutečně spoléhají. A tady se ukazuje největší paradox české longevity: 68 % lidí se spoléhá na státní důchod. Na zastaralý systém, který není navržen pro čtvrt století dlouhou penzi moderního člověka a obrovské demografické změny, které nastávají. Především v oblasti porodnosti v České republice akceleruje generační nerovnováha. Bude stále méně těch, kdo systém financují, a stále více těch, kdo na něj spoléhají. Je to nerovnováha, kterou žádný průběžný model dlouhodobě neudrží. A kdo s tím nepočítá ve vlastním finančním plánu, ten si zadělává na zásadní problém.

U nejstarší věkové skupiny je závislost na státním důchodu ještě výraznější – 84 % lidí ve věku 54–65 let čeká, že jejich životní úroveň zajistí stát. „V penzi dnes strávíme až třetinu života. Pokud chceme žít podle svých představ, musíme si na to začít připravovat vlastní plán. Spoléhat na stát je krátkozraké – i letošní parlamentní volby a volební program vítěze potvrzují, že stát není dlouhodobě schopen nastavit a dodržovat základní pravidla pro penze. O stabilitě českého důchodového systému vypovídá jasně to, že za 30 let existence zákona o důchodovém pojištění byl novelizován téměř 100x, tedy v průměru jednou za 4 měsíce!“ upozorňuje Karel Šulc.

Další finanční nástroje, na které se lidé v souvislosti se zajištěním penze spoléhají, následují s velkým odstupem. Na doplňkové penzijní spoření nebo penzijní připojištění spoléhá 38 %, na klasické spoření (běžné, spořicí, termínované účty) 35 %, na investice do fondů, akcií či dluhopisů 27 %, nemovitost jako pojistku pro penzi využívá 23 % a na dlouhodobý investiční produkt se spoléhá pouze 9,9 % lidí. V zemi, která stárne rychleji než Evropa, to není udržitelná strategie.

Pramen: Swiss Life Select

„Ve Švýcarsku je standardem velmi důkladná, ideálně celoživotní, péče o svůj majetek. A z ní vyplývající základní myšlenka našich služeb: člověk má žít podle vlastních představ, ne podle finančních limitů. Proto je pro spokojené stáří nezbytné mít investiční portfolio, které odpovídá délce investičního horizontu i tempu, jakým se klientův život vyvíjí. K dlouhodobosti patří také zajištění penze moderními nástroji, jako je naše Švýcarská renta nebo Dlouhodobý investiční produkt (DIP). A v neposlední řadě také pojištění rizik, které chrání to, co člověk buduje celý život. To vše tvoří celek, který člověku umožňuje opravdu plánovat na dlouhou dobu,“ vysvětluje Karel Šulc, generální ředitel Swiss Life Select.

Zbytečný strach z investic

Proč je pro tolik lidí těžké proměnit představy o dlouhém životě ve skutečný finanční plán s investicemi, které jim zajistí život v penzi? Češi se často investování zbytečně bojí. Podle výzkumu je největší bariérou strach ze ztráty peněz — má ho 44 % lidí. Druhou nejčastější překážkou je nedostatek volných peněz (40 %) a hned za ním nedostatek znalostí (27 %). Strach, nejistota a pocit, že „na to nemám“, drží většinu lidí mimo oblast, která jediná dokáže financovat dlouhou penzi.

Mnoho Čechů má hluboce zakořeněný pocit, že jistota leží ve spoření a že investování je nebezpečné. Jenže svět se změnil. Spořicí účty a konzervativní produkty dnes nestačí ani na inflaci. Státní penze pokryje jen základní potřeby — a i to s rostoucími náklady stále hůře.

„Kdo dnes jen spoří a neinvestuje, ten se vzdává možnosti růstu hodnoty majetku, který jediný dokáže dlouhý život finančně utáhnout. Investování není adrenalin. Je to nástroj, bez kterého zkrátka nejde plánovat život na dalších třicet či čtyřicet let,“ říká Karel Šulc. *„Ve Švýcarsku je takové uvažování samozřejmostí. Dlouhodobost se tam nebere jako komplikace, ale jako příležitost. A finance se řídí jednoduchým principem: když chceš žít déle, musíš pracovat déle i svoje peníze.“*

Dlouhá penze, krátký plán: většina lidí nemá jasnou finanční strategii

Obava z investic a produktů, které mohou lidem skutečně zajistit peníze na penzi, souvisí i s tím, že skutečný, konkrétní finanční plán, jak zachovat svou životní úroveň po odchodu do penze, má jen 16 % lidí — pouze každý šestý. Největší skupina, 46 %, má jen neurčitou představu. Někde mezi přáním, domněnkou a vírou, že „to nějak vyjde“. Dalších 23 % o financích na penzi vážně přemýšlí, ale nic konkrétního nepodniká. A 16 % se tématem nezabývá vůbec.

Češi tak mají dlouhý životní plán, ale krátkou finanční přípravu. Dlouhá penze není jednoduché přání — je to závazek. A pokud má být kvalitní, důstojná a bez obav, vyžaduje strategii, která odpovídá skutečným číslům, ne intuici nebo přání. *„Když se mluví o finančním plánování, mnoho lidí si představí škrty, rozpočty a odepírání si.*

Jenže kvalitní dlouhodobý plán funguje přesně opačně. Dává člověku větší klid, více možností, a hlavně více kontroly. Brání tomu, aby se v sedmdesáti řešilo, že finance nevycházejí. A vytváří prostor, aby se člověk ve vyšším věku věnoval tomu, co má skutečnou hodnotu – ne stresu z nedostatku peněz,“ uvádí Karel Šulc, generální ředitel Swiss Life Select.

A zatímco Češi očekávají dlouhou penzi a ještě delší život, jejich ochota řešit finance s odborníkem tomu vůbec neodpovídá. Pravidelně konzultuje své finance jen každý desátý. Občas si nechá poradit 29 % lidí. A největší skupina, 41 %, nikdy v životě neprobrala své finance s žádným odborníkem. Češi tak paradoxně plánují dlouhý život, ale odmítají pomoc těch, kdo jim ho mohou skutečně finančně zajistit. Spoléhají na intuici, náhodu, někdy i na štěstí. Jenže longevity není hra o štěstí. Je to finanční disciplína, kterou bez odborného vedení zvládne jen málokdo.

„Dlouhověkost není problém – problémem je nepřipravenost. V tom vám pomůže jen jasný, realistický, dlouhodobý finanční plán, který odpovídá příjmům, délce života, rodinné situaci i osobním ambicím. Plán, který nevede k riziku, ale k jistotě. Pomáhá lidem překonat strach, pochopit investice, nastavit správnou strategii a pracovat s časem – nejdůležitějším aktivem dlouhověkosti. Longevity bez investic nezvládneme. Ale s investicemi, plánem a odborným vedením může být dlouhý život to nejlepší, co nás čeká,“ uzavírá Karel Šulc, generální ředitel Swiss Life Select.

Výzkum Swiss Life Select proběhl v listopadu 2025 na reprezentativním vzorku české populace (1040 respondentů). Výzkum se uskutečnil pomocí Instant Research IPSOS.

Swiss Life Select je přední finančněporadenskou společností v České republice, která poskytuje komplexní finanční služby té nejvyšší kvality. Je součástí švýcarské finanční skupiny Swiss Life, předního poskytovatele finančních řešení v Evropě s tradicí již více než 165 let. Skupina spravuje aktiva v hodnotě více jak 240 mld. CHF, spolupracuje se 17 000 profesionálními finančními konzultanty a stará se o finance více než 4 milionů klientů. Akcie společnosti Swiss Life jsou obchodovány na burze v Curychu a jsou rovněž zařazeny do hlavního indexu SLI (Swiss Leader Index), který zahrnuje 30 největších společností obchodovaných na burzách ve Švýcarsku. Více na: www.swisslifeselect.cz.

Swiss Life Select zveřejňuje každý měsíc hodnoty ukazatele **Swiss Life Hypoindex®** a čtvrtletně **Index českého investora CII750**. Dále provozuje odborné portály investujeme.cz a hypoindex.cz.

V případě zájmu o další informace kontaktujte:

Miroslav Beněš

Mobil: +420 603 174 347

E-mail: miroslav.benes@benesgroup.cz

Milan Kříž

Mobil: +420 602 266 316

E-mail: milan.kriz@benesgroup.cz